31997R1390

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1390/97

1997 m. liepos 18 d.

pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1091/94, nustatantį tam tikras išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3528/86 dėl Bendrijos miškų apsaugos nuo oro taršos įgyvendinimo taisykles

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1986 m. lapkričio 17 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3528/86 dėl Bendrijos miškų apsaugos nuo oro taršos [1] su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 307/97 [2], ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

kadangi pagal Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 1 dalies trečią įtrauką Bendrijos sistemos tikslas yra padėti valstybėms narėms vykdyti intensyvų ir nuolatinį miškų ekosistemų stebėjimą pastoviuose apskaitos bareliuose;

kadangi pagal Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 2 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi siųsti Komisijai duomenis, surinktus iš pastovių apskaitos barelių tinklo intensyviam ir nuolatiniam stebėjimui vykdyti;

kadangi valstybės narės šį tinklą įrengė pagal Komisijos Reglamento (EB) Nr. 1091/94 [3] I priedą su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 690/95 [4]; kadangi bendra duomenų pateikimo metodika ir forma, skirta nuolatiniam lajos būklės stebėjimui, dirvožemio ir lapijos būklės stebėjimui, prieaugio ir iškritų matavimams bei meteorologiniams stebėjimams vykdyti, buvo nustatytos Reglamento (EB) Nr. 1091/94 III–IX prieduose;

kadangi dirvožemio tirpalo rinkimo ir analizės rezultatai jau užregistruoti, duomenų pateikimo bendra metodika ir forma turi būti įtrauktos į Reglamentą (EB) Nr. 1091/94;

kadangi pastoviuose apskaitos bareliuose, skirtuose nenutrūkstamam miškų ekosistemų stebėjimui, gauti rezultatai turėtų būti kasmet siunčiami Komisijai;

kadangi šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Miškininkystės nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1091/94 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio 2 dalis keičiama taip:

„2. Pastoviuose apskaitos bareliuose vykdomas intensyvus ir nenutrūkstamas miškų ekosistemų stebėjimas. Jį sudaro nuolatinis lajos būklės monitoringas, dirvožemio ir lapijos būklės monitoringas bei prieaugio pokyčių, iškritų kiekio, meteorologinių ir dirvožemio tirpalo mėginių ėmimas ir analizė taikant objektyvius apskaitos metodus, kurie analizuojami taikant pripažintus metodus.“

2. 1 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

„3. Valstybės narės iki kiekvienų metų pabaigos pagal standartinę formą Komisijai siunčia visus kiekviename pastoviame apskaitos barelyje gautus duomenis, nustatytus per praėjusius metus, kaip apibrėžta VIIa priede, kartu prie duomenų pridėdamos ataskaitą, kaip apibrėžta VIIb priede. Be to, Komisijai kasmet iki gruodžio 31 d. siunčiama metinė ataskaita apie nacionaliniu lygiu gautų rezultatų vertinimus ir aiškinimus, kaip apibrėžta VIIb priede.“

3. 1 straipsnio 4 dalis keičiama taip:

„4. Išsami techninė informacija yra išdėstyta III–X prieduose.“

4. 2 straipsnio 1 dalis po paskutinės įtraukos papildoma šia įtrauka:

„— imti dirvožemio tirpalo mėginius ir atlikti jų analizę.“

[1] OL L 326, 1986 11 21, p. 2.
[2] OL L 51, 1997 2 21, p. 9.
[3] OL L 125, 1994 5 18, p. 1.
[4] OL L 71, 1995 3 31, p. 25.

5. II priedas (2a ir 2b formos) keičiamas šio reglamento I priedu.
6. III priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento II priedą.
7. VII a priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento III priedą.
8. VIIb priedą keičia šio reglamento IV priedas.
9. Šio reglamento V priedas įtraukiamas kaip X priedas.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1997 m. liepos 18 d.

Komisijos vardu
Franz FISCHLER
Komisijos narys

I PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1091/94 II priedo 2a ir 2b formos keičiamos šiomis formomis:

2a forma

IŠLAIDŲ ANALIZĖ IR SIŪLOMAS FINANSAVIMAS *(intensyvus monitoringas)*

Priemonė	Intensyvaus monitoringo apskaitos barelių skaičius	Išlaidų analizė					Bendra išlaidų suma [1]	Bendrijai nepriklausantys dalyviai				Prašoma pagalba [1]
		Personalas [1]	Įrenginiai [1]	Medžiagos [1]	Kelionės [1]	Kita [1]		Valstybė [1]	Regionas [1]	Kiti visuomeniniai fondai [1]	Privatūs [1]	
Įrengti ir išplėsti intensyvaus monitoringo apskaitos barelių tinklą												
Sukurti ir vykdyti lajos būklės monitoringą												
Sukurti ir vykdyti miško dirvožemio būklės monitoringą												
Sukurti ir vykdyti spyglių ir lapų cheminės sudėties stebėjimą												
Sukurti ir vykdyti prieaugio pokyčių matavimų sistemą												
Sukurti ir vykdyti kritulių monitoringą												
Sukurti ir vykdyti dirvožemio tirpalo monitoringą												
Sukurti ir vykdyti meteorologinių reiškinių monitoringą												
Taikyti fotografavimo iš oro techniką [2]												
Grupuotų duomenų tvarkymas ir duomenų vertinimas												

[1] Nacionaline valiuta.
[2] Nuoroda į Europos Komisijos paskelbtą vadovą „Distancinių metodų taikymas“.

2b forma

PERSPEKTYVINIS PROJEKTO VYKDYMO PLANAS

(turi būti užpildoma kiekvienam projekto pasiūlymui)

Priemonės	Metai	199 …												199 …												199 …											
	Mėnuo	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G	S	V	K	B	G	B	L	R	R	S	L	G
1																																					
2																																					
3																																					
4																																					
5																																					
6																																					
7																																					
8																																					
9																																					
10																																					

II PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1091/94 III priedas keičiamas taip:

— III priedo II.3 punktas keičiamas šiuo punktu:

„II.3. *Bendroji papildoma informacija*

Surenkama tokia informacija apie apskaitos barelį ir medį:

— apskaitos barelio numeris,

— atidengimas,

— medžio numeris,

— informacija apie išimamos iš miško medienos dalį ir medžių atkritimą,

— medžio rūšis,

— augimo ir vystymosi klasė,

— lajos užstelbimas,

— matomumas,

ir vertinimo data.“

— II.4 punkto 1 papunktis papildomas šiuo tekstu:

„Medis, kurio defoliacijos laipsnis 95–100 %, bet dar tebėra gyvas, gauna 99 balus. 100 balų rezervuojami žuvusiems medžiams.“

— II.5 punktas pernumeruojamas į II.6 ir papildomas nauja pastraipa:

„II.5. *Metodai*

Vadove apie medžių būklės vizualinį įvertinimą intensyvaus monitoringo apskaitos bareliuose (Europos miškų monitoringo programa) yra pateikta išsami papildoma informacija apie medžių atranką ir vertinimo būdą. Be to, šiame vadove pateikta techninė informacija apie papildomus vertintinus parametrus, taip pat apie šių parametrų pateikimo tvarką. Patariama laikytis šiame vadove išdėstytos techninės informacijos ir Komisijai pasirinktinai pateikti rekomenduojamų parametrų vertinimo rezultatus remiantis šiame vadove esančia atitinkama informacija.“

III PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1091/94 VIIa priedas papildomas taip:

— 1 pastraipa (Kiekvienos inventorizacijos laikmenų pavadinimų apžvalga) papildoma šiuo tekstu:

Vertinimas	Priedas	Periodiškumas	Laikmenos pavadinimas (-ai)
„Dirvožemio tirpalas	X	Nuolatos	XX1996.PSS, XX1996.SSM, XX1996.SSO“

— paskutinis papunktis keičiamas taip:

„Kiekvienos laikmenos pavadinimą sudaro šalies kodas iš dviejų raidžių (pavadinimų sąraše atitinka XX), po to eina įvertinimo metai (pavyzdyje 1996) arba GENER, kai informacija pateikiama vieną kartą, taškas (.) ir papildoma kodu iš trijų raidžių. Šį trijų raidžių kodą, skirtą apskaitos barelių laikmenoms, sudaro raidės PL (ar P) ir Dirvožemio, Lapijos, Prieaugio, Iškritų, Meteorologinių sąlygų ar dirvožemio tirpalo įvertinimo pirmoji raidė (-ės). Duomenų laikmenų trijų raidžių kodą sudaro dvi (arba viena) žodžių Dirvožemis (SOil), Lapija (FOliage), Prieaugis (Increment), Iškritos (Deposition), Meteorologija (Meteorology) arba dirvožemio tirpalo (Soil Solution) raidės ir viena (arba dvi) raidės, nurodančios privalomą (Mandatory), rekomenduojamą (Optional) arba skirtingą prieaugio vertinimo (Įvertinimo (Evaluation)), kritulių vertinimo (Oras (Air)) arba Meteorologijos (Klimatas (Climate) arba Pažeidimas (Damage)) dalį.“

— šios trys formos (XX1996.PSS, XX1996.SSM ir XX1996.SSO) papildomos taip:

— 3a ir 3b formos keičiamos pridedamomis 3a ir 3b formomis.

— „Komisijai siunčiamų pastovių apskaitos barelių stebėjimo duomenų kodų sąrašai“ papildomi šiomis dalimis:

— Papunktyje 1) *Šalis* kodai papildomi 3 kodais:

„13 Švedija

14 Austrija

15 Suomija“

o po 50 papunkčio:

„— Informacija apie dirvožemio tirpalo monitoringą

51) *Rinktuvo numeris*

Rinktuvai apskaitos barelyje numeruojami pastoviais numeriais (1–99).

52) *Rinktuvo kodas*

Dirvožemio tirpalo rinktuvui naudotini šie kodai:

1: Vakuuminis lizimetras

2: Nulinio vakuumo lizimetras

3: Centrifugavimas

4: Ištrauka

53) *Mėginių ėmimo gylis*

Mėginių ėmimo gylis metrais nuo žemės paviršiaus (pvz., – 0,40)

— Informacija apie medžių būklės vertinimą

54) *Atidengimas*

1 Ypatingos ekspozicijos nėra (apskaitos barelis yra didelio miško plote, be išreikšto reljefo arba jis išreikštas nežymiai)

2 Ribotas atidengimas (apskaitos bareliai yra netoli miško pakraščio, ant šlaito ir pan.)

3 Ypatingai atviri apskaitos bareliai (kalnų viršūnėse ir pan.)

55) *Išimama iš miško medienos dalis ir medžių atkritimas*

Medis nukirstas ir išvežtas, paliktas tik jo kelmas

11 planuotas panaudojimas, pvz., retinimas

12 panaudojimas dėl biotinių priežasčių, pvz., pažeisti vabzdžių

13 panaudojimas dėl abiotinių priežasčių, pvz., vėjo išversti medžiai

18 nežinoma dingimo priežastis

Medis vis dar gyvas stovi, bet jo būklės parametrai nebevertinami

21 pakrypęs į šoną arba pakibęs medis

22 nulaužta didelė dalis lajos (per 50 % vainiko) arba nulaužtas kamienas

23 medis nebepriklauso 1, 2 ar 3 Krafto klasei (netaikytina pirmą kartą steigiant apskaitos barelį)

29 kitos priežastys (apibrėžti)

Stovintis žuvęs medis

31 biotinės priežastys, pvz., apniktas žievgraužio

32 abiotinės priežastys, pvz., sausra, žaibas

38 nežinoma žūties priežastis

Išvirtę medžiai (gyvi arba žuvę)

41 abiotinės priežastys, pvz., audra

42 biotinės priežastys, pvz., bebrai

48 nežinoma priežastis

Pastabos:

— 22 klasė taikytina tik toms šalims, kuriose neregistruojami medžiai, jei jų lajos pažeista daugiau nei 50 proc.

— 23 klasė taikytina tik tose šalyse, kuriose apskaita apribota 1, 2 ir 3 Krafto klasėmis.

56) *Augimo ir vystymosi klasė*

1 medžiai vilkai (įskaitant atskirai augančius medžius) – medžiai, kurių viršutinė lajos dalis iškilusi virš bendro medyno lajų lygio

2 viršaujantys medžiai – medžiai, kurių lajos sudaro bendrą medyno lajų lygį

3 vidutinio ir silpnesnio augimo medžiai – medžiai, nusidriekę į bendrą medyno lajų lygį ir gaunantys šiek tiek šviesos iš viršaus, bet žemesni nei 1 ar 2 punkte nurodytieji

4 nustelbti medžiai – medžiai, kurių lajos yra žemiau bendro medyno lajų lygio, negaunantys tiesioginės šviesos iš viršaus

57) *Lajos užstelbimas*

1 laja labai paveikta (užstelbta arba suspausta) iš vienos pusės

2 laja labai paveikta (užstelbta arba suspausta) iš dviejų pusių

3 laja labai paveikta (užstelbta arba suspausta) iš trijų pusių

4 laja labai paveikta (užstelbta arba suspausta) iš keturių pusių

5 atvira laja arba nėra jokių stelbimo požymių

6 nustelbti medžiai

58) *Matomumas*

1 matoma visa laja

2 matoma tik dalis lajos

3 laja matoma tik esant apšvietimui iš nugaros (pvz., tik kontūras)

4 laja nematoma“.

9a forma

XX1996.PSS

Sumažinta apskaitos barelio laikmena, naudotina kartu su dirvožemio tirpalo matavimais

1—4 Eilės numeris	6—7 Šalis.	9—12 Apskaitos barelio Nr.	14—20 Platumos koordinatė (+ L L M M S S)	22—28 Ilgumos koordinatės (+ L L M M S S)	30—31 Aukštis virš jūros lygio	33—35 Dirvožemio tipologinis vienetas	37—38 Rinktuvo numeris	40 Tipas	42 Sluoksnis	44—48 Gylis (m)	50—55 Pirmo laikotarpio pradžios data (metai, mėnuo, diena) (M M M M D D)	57—62 Paskutinio laikotarpio pabaigos data (metai, mėnuo, diena) (M M M M D D)	64—65 Laikotarpių skaičius	67 - - - - 77 Kiti pastebėjimai
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
1 0														
1 1														
1 2														
1 3														

Skiltis		*Žr. paaiškinimą Nr.*
1—4	Apskaitos barelių eilės numeris (nuo 1 iki 9999)	
6—7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t. t.)	(1)
9—12	Apskaitos barelio numeris	(2)
14—20	Platuma + LLMMSS (pvz., + 50 58 52)	(4)
22—28	Ilguma (+ arba –) LLMMSS (pvz., + 03 55 31)	(4)
30—31	Aukštis virš jūros lygio (50 metrų klasėmis nuo 1 iki 51)	(7)
33—35	Dirvožemio tipologinio vieneto kodas (101 – 253)	(10)
37—38	Rinktuvo numeris (1 – 99)	(51)
40	Sorbento tipas (1 – vakuuminis lizimetras, 2 – nulinio vakuumo lizimetras, 3 – centrifugavimas, 4 – ištrauka)	(52)
42	Sluoksnis (H, O – organinis, M – mineralinis)	(21)
44—48	Mėginio ėmimo gylis (metrais žemiau žemės paviršiaus)	(53)
50—55	Pirmo laikotarpio pradžios data (metai, mėnuo, diena)	(38)
57—62	Paskutinio laikotarpio pabaigos data (metai, mėnuo, diena)	(38)
64—65	(Vienodų) monitoringo laikotarpių skaičius	(39)
Paskutiniame stulpelyje gali būti pastaba apie apskaitos barelį:		
67—77	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	(12)

9b forma

XX1996.SSM

Duomenų laikmena su dirvožemio tirpalo matavimais (privaloma)

Eilės numeris	Apskaitos barelio Nr.	Laikotarpis	Rinktuvo numeris	pH	K (mg/l)	Ca (mg/l)	Mg (mg/l)	$N\text{-}NO_3$ (mg/l)	$S\text{-}SO_4$ (mg/l)	Al (mg/l)	DOC (mg/l)	Kiti pastebėjimai
1—5	7—10	12—13	15—16	18—20	22—26	34—38	34—38	40—44	46—50	52—56	58—62	64----74
1				.	.	.	.	.	.	.	.	
2				,	,	,	,	,	,	,	,	
3				,	,	,	,	,	,	,	,	
4				,	,	,	,	,	,	,	,	
5				,	,	,	,	,	,	,	,	
6				,	,	,	,	,	,	,	,	
7				,	,	,	,	,	,	,	,	
8				,	,	,	,	,	,	,	,	
9 9 9 9 9	9 9 9 9	9 9	9 9	9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	Didžiausia vertė (***)

1—5	Eilės numeris	Mėginių eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)	
7—10	Apskaitos barelio numeris	Atitinkamas apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)	(2)
12—13	Laikotarpis	Laikotarpio numeris (didžiausias 99))	(40)
15—16	Rinktuvo numeris (*)	Rinktuvo numeris (žr. apskaitos barelio laikmeną)	(51)

Parametrai (**)

		Matavimo vienetai
18—20	PH	
22—26	K	(mg/l)
28—32	Ca	(mg/l)
34—38	Mg	(mg/l)
40—44	$N\text{-}NO_3$	(mg/l)
46—50	$S\text{-}SO_4$	(mg/l)
52—56	Al(****)	(mg/l)
58—62	DOC	(mg/l)
64—74	Kiti pastebėjimai	žodžiais

(*) Rinktuvo numeris apibrėžtas apskaitos barelio laikmenoje (PSS).

(**) Taikyti metodai ir pakartotiniai apskaičiavimai yra išsamiai apibūdinti Duomenų, pridedamų prie ataskaitos apie dirvožemio tirpalą, priede.

(***) Didžiausios vertės, nurodytos paskutinėje lentelės eilutėje, turi būti naudojamos tada, kai faktiškai užregistruotos vertės yra lygios didžiausiai vertei arba didesnės už ją. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė negu mažiausia vertė, kuri gali būti įrašyta, naudojama mažiausia vertė. Abiem atvejais tiksli vertė turėtų būti įrašoma arba į stulpelį „kiti pastebėjimai“, arba į ataskaitą, pridedamą prie duomenų. Jeigu nėra tokio dydžio, kurį būtų galima išmatuoti (pvz., neįmanoma užregistruoti), bus naudojamas specialus kodas – 1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui analizė neatliekama, naudojamas nulis arba paliekama neužpildyta.

(****) Privaloma, jeigu pH < 5.

9c forma

XX1996.SSO

Duomenų laikmena su dirvožemio tirpalo matavimais (rekomenduojama)

Eil. Nr.	Apskaitos barelio Nr.	Laikotarpis	Rinktuvo numeris	Laidumas (µS/cm)	Vandens sudėtis (cm^3/cm^3)	(Na) (cm^3/cm^3)	(Al – nepastovus) (mg/l)	Fe (mg/l)	Mn (mg/l)	P (mg/l)	$N\text{-}NH_4$ (mg/l)	Cl (mg/l)	Cr (µg/l)	Ni (µg/l)	Zn (µg/l)	Cu (µg/l)	Pb (µg/l)	Cd (µg/l)	Si (mg/l)	Šarmingumas (µmolc/l)	Kiti pastebėjimai
1—5	7—10	12—13	15—16	18—21	23—26	28—32	34—38	40—44	46—50	52—56	58—62	64—68	70—74	76—79	81—84	86—89	91—95	97—101	103—107	109—113	115—125
1					.	.	.	.	.	.	.	.	.	.				.	.	.	
2					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
3					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
4					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
5					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
6					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
7					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
8					,	,	,	,	,	,	,	,	,	,				,	,	,	
9 9 9 9 9	9 9 9 9	9 9	9 9	9 9 9 9	9 , 9 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 , 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	9 9 9 , 9	Didžiausia vertė (***)

Skiltis			Žr. paaiškinimą numeris
1–5	Eilės numeris	Mėginių eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)	(1)
7–10	Apskaitos barelio numeris	Atitinkamas apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)	(2)
12–13	Laikotarpis	Laikotarpio numeris (didžiausias 99)	(40)
15–16	Rinktuvo numeris	Rinktuvo numeris (žr. apskaitos barelio laikmeną)	(37)

	Parametrai (**)	Matavimo vienetai
18—21	Laidumas	(µS/cm)
23—26	Vandens sudėtis (tik ekstrahavimas)	(cm^3/cm^3)
28—32	Na	(mg/l)
34—38	Al – nepastovus	(mg/l)
40—44	Fe	(mg/l)
46—50	Mn	(mg/l)
52—56	P	(mg/l)
58—62	$N\text{-}NH_4$	(mg/l)
64—68	Cl	(mg/l)

	Parametrai (**)	Matavimo vienetai
70–74	Cr	(µg/l)
76–79	Ni	(µg/l)
81–84	Zn	(µg/l)
86–89	Cu	(µg/l)
91–95	Pb	(µg/l)
97–101	Cd	(µg/l)
103–107	Si	(mg/l)
109–113	Šarmingumas	(µmolc/l)
115–125	Pastebėjimai	žodžiais

(*) Taikyti metodai ir pakartotiniai apskaičiavimai yra išsamiai apibūdinti Duomenų, pridedamų prie ataskaitos apie dirvožemio tirpalą, priede.

(**) Didžiausios vertės, nurodytos paskutinėje lentelės eilutėje, turi būti naudojamos tada, kai faktiškai užregistruotos vertės yra lygios didžiausiai vertei arba didesnės už ją. Jeigu faktinė užregistruota vertė yra mažesnė negu mažiausia vertė, kuri gali būti įrašyta, naudojama mažiausia vertė. Abiem atvejais tiksli vertė turėtų būti įrašoma arba į stulpelį „kiti pastebėjimai“, arba į ataskaitą, pridedamą prie duomenų. Jeigu nėra tokio dydžio, kurį būtų galima išmatuoti (pvz., neįmanoma užregistruoti), naudojamas specialus kodas – 1 (minus 1). Jeigu šiam parametrui analizė neatliekama, naudojamas nulis arba paliekama neužpildyta.

3a forma

XX1996.PLT

Laikmena su informacija apie apskaitos barelį, naudotina vertinant lają

1—4 Eilės numeris	6—7 Šalis	9—12 Apskaitos barelio Nr.	14—19 Vertinimo data (metai, mėnuo, diena)	21—27 Platumos koordinatės (+ LL MM SS)	29—35 Ilgumos koordinatės (+ LL MM SS)	37—38 Aukštis virš jūros lygio	40 Atidengimas	42- - - -52 Kiti pastebėjimai
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

Skiltis		Žr. paaiškinimą Nr.
1–4	Apskaitos barelių eilės numeris (nuo 1 iki 9999)	
6–7	Šalies kodas (Prancūzija – 01, Belgija – 02 ir t. t.)	(1)
9–12	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)	(2)
14–19	Vertinimo data (metai, mėnuo, diena)	(3)
21–27	Platuma + LLMMSS (pvz., + 50 58 52)	(4)
29–35	Ilguma (+ arba –) LLMMSS (pvz., + 03 55 31)	(4)
37–38	Aukštis virš jūros lygio (50 metrų klasėmis nuo 1 iki 51)	(5)
40	Atidengimas (1, 2, 3)	(54)
Paskutiniame stulpelyje gali būti pastaba apie apskaitos barelį:		
42–52	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	

3b forma

XX1996.TRM

Laikmena su informacija apie medžius (privaloma), naudotina vertinant medžių būklę

1—5	7—10	12—17	19—22	24—25	27—29	31	33	35	37—39	41	43----53
Eilės numeris	Apskaitos barelio Nr.	Vertinimo data (metai, mėnuo, diena)	Medžio Nr.	Medienos išėmimo iš miško dalis / medžių atkritimas	Rūšis	Augimo ir vystymosi klasė	Lajos užstelbimas	Matomumas	Defoliacija	Dechro-macija	Kiti pastebėjimai
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

Skiltis		Žr. paaiškinimą Nr.
1–5	Medžio eilės numeris (nuo 1 iki 99 999)	
7–10	Apskaitos barelio numeris (didžiausias 9999)	(2)
12–17	Apskaitos data (metai, mėnuo, diena) (pvz., 96 06 22)	(3)
19–22	Medžio numeris (kaip pažymėta įrengimo metu)	(14)
24–25	Medienos išėmimo iš miško dalis ir medžių atkritimas (nuo 10 iki 48)	(55)
27–29	Rūšis (nuo 001 iki 199)	(15)
31	Augimo ir vystymosi klasė (1, 2, 3, 4)	(56)
33	Lajos užstelbimas (1, 2, 3, 4, 5, 6)	(57)
35	Matomumas (1,2,3,4)	(58)
37–39	Defoliacija (0, 5, 10, 15, 20, …, 95, 99, 100 %)	(16)
41	Dechromacija (0, 1, 2, 3 arba 4)	(17)
43–53	Kiti pastebėjimai (žodžiais)	

IV PRIEDAS

„VII B PRIEDAS

IŠSAMI INFORMACIJA, KAIP PATEIKTI PAPILDOMĄ INFORMACIJĄ APIE TAIKYTUS MONITORINGO METODUS IR NACIONALINIU LYGIU GAUTUS VERTINIMO/AIŠKINIMO REZULTATUS

I. Bendrosios pastabos

Kartu su duomenimis apie miškų ekosistemų intensyvų monitoringą valstybės narės parengia ir pateikia Komisijai dokumentą su papildoma informacija apie taikytus monitoringo metodus (prie dokumentų pridedama ataskaita, PDPA) ir metinę ataskaitą apie nacionaliniu lygiu gautų rezultatų aiškinime/vertinime padarytą pažangą (metinė pažangos ataskaita).

PDPA sudaro dvi dalys: viena dalis, apibūdinanti atrankos schemai faktiškai taikytus metodus, naudotus įrenginius, vertinimą, analizę ir pan. (informacija pateikta II.1 punkte), kita dalis apie išimtis ir trikdymus, su kuriais buvo susidurta (informacija pateikta II.2 punkte).

Valstybės narės kasmet, pradedant 1997 m., pateikia Komisijai ataskaitą apie nacionaliniu lygiu gautų rezultatų aiškinime/vertinime padarytą pažangą. Šią ataskaitą sudaro:

— informacija apie paties Nacionalinio informacijos centro (National Focal Centre, NFC) pasiekimus,

— (patikslintas) nacionalinės vertinimo strategijos apibūdinimas,

— nacionaliniu lygiu gautų rezultatų santrauka ir

— informacija apie NFC ar kitų susijusių institucijų paskelbtus nacionalinius arba tarptautinius šios srities leidinius.

Rekomendacijos dėl nacionalinių rezultatų aiškinimo ir vertinimo pateiktos III punkte.

II. Prie duomenų pridedama ataskaita

II.1 PDPA dalis, apibūdinanti faktiškai taikytus metodus ir t. t.
Šioje PDPA dalyje apibūdinami atrankos schemai faktiškai taikyti metodai, naudoti įrenginiai, vertinimas, analizė ir pan. Pateikiama tokia išsami informacija:

Inventorizacija/Atrankos metodai

Miškų ekosistemų intensyvaus monitoringo metu vykdant stebėjimus daugeliu atvejų suteikiama didelė laisvė pasirinkti įrenginius, mėginių ėmimo gylį, grafikus ir periodiškumą. Nurodoma išsami informacija apie stebėjimų metu arba imant mėginius faktiškai naudotus įrenginius, faktinį gylį, grafikus ir periodiškumą. Kai tik paimami mėginiai, yra pateikiama išsami informacija apie šį mėginių ėmimą, įskaitant jų laikymą ir gabenimą.

Trumpai apibūdinami atlikti kontroliniai matavimai.

Rezultatų analizės ir apskaičiavimo metodai

Atsižvelgiant į mėginių analizės duomenis, nurodomi mėginių paruošimo ypatumai ir analizės metu taikyti metodai. Daugumai stebėjimų rekomenduojami tam tikri mėginių paruošimo ir analizės metodai. Jeigu buvo taikyti kitokie nei rekomenduotieji metodai, pateikiama tiksli informacija apie šiuos metodus, įskaitant galimybes (pakartotinai) apskaičiuoti gautus duomenis. Trumpai apibūdinami visi atlikti kontroliniai matavimai (metinių rievių tyrimo vykdymas ir pan.).

Kaip pagrindas metodams apibūdinti, duomenų vertinimui bendrai apibūdinti gali būti naudojamos PDPA anketos, sudarytos Europos Komisijos Miškų intensyvaus monitoringo koordinavimo instituto, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos miškų monitoringo programos specialistų grupės pirmininku. Informacija, pateikiama pagal PDPA anketas, bus vertinga daugelį metų, kol nebus pakeisti taikyti metodai.

Ypatingas dėmesys skiriamas stebint ir dokumentuojant monitoringui, gabenimui ir analizei taikytų metodų pasikeitimus. Išsamiai apibūdinami regioniniai skirtumai (pvz., analizei naudotos skirtingos laboratorijos).

II.2 PDPA dalis, kurioje nagrinėjami išimtiniai atvejai ir nukrypimai, su kuriais buvo susidurta (metinė PDPA)
Kartu su bendra informacija apie metodus, apibūdintus naudojant PDPA anketą, aprašomos tam tikros problemos, išimtiniai atvejai, nukrypimai ir kasmet pateikiamų duomenų patikrinimo problemos.

Išimtiniai atvejai ir nukrypimai

Pranešama apie ypatingus atvejus ir svarbius nukrypimus nuo įprastos tvarkos. Be mėginių ėmimui, analizei ir pan. taikytų metodų apibūdinimo, kaip pateikta PDPA anketose, reikalinga tinkamai dokumentais pagrįsti išimtinius atvejus ir nukrypimus. Tai bus pagrindžiama dokumentais metinėje PDPA ataskaitoje ir pateikiama Komisijai kartu su duomenimis.

Duomenų patikra ir jų tvarkymas

Nurodoma duomenų kokybės kontrolei taikyta tvarka, įskaitant duomenų atmetimo ribas (patikimumo tikrinimai), taip pat tvarka, taikyta nacionalinių duomenų suderinamumui patikrinti.

Jeigu duomenyse yra spragų, tam tikrais atvejais vertinimuose galima naudotis iš kitų šaltinių gautais rezultatais. Šie įvertinti duomenys yra nurodomi, o naudotos prielaidos kruopščiai pagrindžiamos dokumentais.

III. **Metinė ataskaita apie pažangą, padarytą atliekant nacionaliniu lygiu gautų rezultatų aiškinimą/vertinimą**

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie pažangą, padarytą atliekant nacionaliniu lygiu gautų rezultatų aiškinimą/vertinimą. Atliekant nacionaliniu lygiu gautų rezultatų aiškinimą/vertinimą, pateikiama tokia informacija:

Bendroji informacija

Valstybės narės monitoringo duomenų vertinimą ir aiškinimą atlieka nacionaliniu lygiu.

Valstybės narės gali laisvai pasirinkti, kurį vertinimą ir aiškinimą atlikti nacionaliniu lygiu, ir apie tai pranešti Komisijai. Tačiau šiam vertinimui pateikiami šie pasiūlymai:

Vienos inventorizacijos vertinimas ir aiškinimas

Kai tik galima pasinaudoti ankstesnių inventorizacijų rezultatais, turėtų būti mėginama nustatyti tendenciją. Vienos inventorizacijos metu gauti rezultatai turėtų būti pakartotinai peržiūrimi ir palyginami su kitų (panašių) inventorizacijų, atliktų (tame pačiame) regione/šalyje, rezultatais. Turi būti nurodomi skirtumai ir panašumai, o tam tikrais atvejais skirtumai turėtų būti įvertinami. Taip pat svarbūs iš kitų šaltinių gauti duomenys, kurie galėtų paaiškinti tam tikrus ryšius tarp parametrų, įtrauktinų į šį vertinimą.

Kompleksinis vertinimas ir aiškinimas

Baigus skirtingas inventorizacijas, atsiranda galimybė atlikti kompleksinį įvertinimą. NFC surenkami visų inventorizacijų rezultatai ir vertinimo ataskaitos. NFC suderina skirtingų inventorizacijų metu gautų rezultatų įvertinimą ir aiškinimą nacionaliniu lygiu.

Vertinimas ir aiškinimas pagal išorinius duomenis

Turimi kompleksinio vertinimo ir aiškinimo rezultatai turėtų būti pakartotinai patikrinami ir palyginami su iš kitų šaltinių gautais rezultatais. Turėtų būti nurodomi skirtumai ir panašumai, o jei įmanoma, ir paaiškinami.

IV. **PDPA ir ataskaitos apie pažangą, padarytą aiškinant/vertinant duomenis nacionaliniu lygiu, įteikimo terminai**

IV.1 *PDPA pateikimo terminai*

PDPA anketos užpildomos ir pateikiamos Komisijai kartu su pirmaisiais duomenimis. Jeigu pakeičiami taikomi metodai, pateikiama informacija apie šiuos pasikeitimus. Ta PDPA dalis, kurioje apibūdinti pastebėti nukrypimai ir išimtiniai atvejai, Komisijai pateikiama kartu su kasmet pristatomais duomenimis.

IV.2 *Ataskaitos apie pažangą, padarytą nacionaliniu lygiu aiškinant/vertinant gautus rezultatus, pateikimo terminai*

Ataskaitos apie pažangą, padarytą nacionaliniu lygiu atliktus vertinimus ir aiškinimus, siunčiamos Komisijai kasmet iki gruodžio 31 d.“

V PRIEDAS

„X PRIEDAS

BENDRI DIRVOŽEMIO TIRPALO MONITORINGO PASTOVIUOSE APSKAITOS BARELIUOSE METODAI

I. **Bendrosios pastabos**

Dirvožemio tirpalo monitoringas turi būti vykdomas ne mažiau kaip 10 % pastovių apskaitos barelių. Rekomenduojama dirvožemio tirpalo monitoringą vykdyti apskaitos bareliuose, kuriuose taip pat vykdomas ir kritulių monitoringas. Dirvožemio tirpalo monitoringui skirtų įrenginių montavimas turi būti baigtas iki 1998 m. birželio 30 d.

Šiame priede remiamasi Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos tarptautinės oro taršos poveikio miškams vertinimo ir monitoringo programos (Europos miškų monitoringo programa) dirvožemio specialistų grupės techninėmis rekomendacijomis. Nuoroda pateikiama į šių specialistų parengtą vadovo papildymą (1996).

II. **Inventorizacijos metodika**

II.1 *Mėginio vietos parinkimas*

Dirvožemio tirpalo rinktuvai turėtų būti montuojami greta tos vietos, kur atliekamas lajos būklės vertinimas. Rekomenduojama, kad lizimetrai būtų išdėstyti visame apskaitos barelyje kaip papuola arba metodiškai, net jei tam gali trukdyti akmenys ar kelmai (atstumas nuo medžio nėra tiksliai apibrėžtas). Kad nebūtų pažeidžiamas dirvožemis, nulinio vakuumo lizimetrai neturėtų būti įrengiami centrinėje apskaitos barelio dalyje, kurioje atliekamas medžių parametrų monitoringas. Praktiniais sumetimais gali būti naudojamas atitinkamas dalinės apskaitos barelis. Lizimetrai, kurie jau įrengti, gali būti eksploatuojami, bet nauji turėtų būti įrengiami taip, kaip yra siūloma.

II.2 *Mėginių ėmimo gylis*

Rekomenduojama, kad lizimetrai būtų įrengiami nustatytame gylyje, bet juos įrengti galima ir pagal dirvožemio horizontus.

— Dirvožemio tirpalo kolektoriai

Ypač rekomenduojama lizimetrus įrengti dviejuose gyliuose, t. y. vienas – šaknų srityje (siūlomas gylis 10–20 cm), kad būtų galima nustatyti maistinių medžiagų ir toksinių elementų koncentracijas šalia plonųjų šaknų (1 tikslas), ir kitas – po šaknų sritimi (siūlomas gylis 40–80 cm) elementų kiekiui įvertinti (2 tikslas). Taip pat siūloma trečią lizimetrą įtaisyti iš karto po humuso sluoksniu.

— Dirvožemio mėginiai

Jeigu taikomi centrifugavimo arba ištraukos metodai, mėginiams imti turi būti naudojami dirvožemio vadove nurodyti dirvožemio sluoksniai: humuso sluoksnis, 0–10, 10–20, 20–40 ir 40–80 cm. Gali būti parenkami tam tikri sluoksniai arba naudojami visi.

II.3 *Mėginių ėmimo periodiškumas*

Apskaitos bareliuose, kur vykdomos intensyvaus monitoringo programos, pvz., kritulių ir meteorologinių duomenų matavimai, dirvožemio tirpalo mėginiai turėtų būti imami kas mėnesį arba du kartus per savaitę. Tuo atveju, kai paėmus dirvožemio mėginius imamas dirvožemio tirpalas, didžiausias mėginių skaičius per metus yra keturi, kadangi mėginių ėmimas yra žalinga procedūra. Mėginiai turėtų būti imami tą patį metų mėnesį.

II.4 *Gabenimas, laikymas ir paruošimas*

Mėginiai taip gabenami ir laikomi, kad kuo mažiau pasikeistų jų cheminė sudėtis.

Dirvožemio tirpalą lizimetro sistemoje laikant šaltai (4 °C) ir tamsoje, sumažėja jo biologinis aktyvumas. Dažniausiai, ypač šaltuoju metų laiku, pakanka laikyti tamsiame butelyje. Gali būti naudojami organiniai arba neorganiniai konservantai, bet jie gali trukdyti analizei. Kad būtų sumažinti galimi mėginių pokyčiai, dirvožemio tirpalas turėtų būti surenkamas kuo greičiau, iš karto po siurbimo.

Pranešama apie gabenimo ir laikymo tvarką (įskaitant laukimo laikotarpius). Tam tikrais atvejais pateikiama išsami informacija apie problemas ir nukrypimus nuo šios tvarkos.

Nustatant mikroelementus mėginių alikvotos į laboratoriją turėtų būti gabenami rūgštimi išplautuose buteliuose.

Jeigu renkami dirvožemio mėginiai, jie turėtų būti laikomi šaltai plastikiniuose arba polietileniniuose maišuose ir iki centrifugavimo arba kol bus paruošta ištrauka, saugomi 4 °C temperatūroje. Centrifuguojama arba paruošiama per vieną dieną (per 18–30 valandų) nuo dirvožemio mėginių ėmimo.

II.5 *Bendroji papildoma informacija*

Renkama ši informacija:

— apskaitos barelio numeris,

— informacija apie rinktuvą (tipas, gylis),

— monitoringo laikotarpio pradžios data,

— monitoringo laikotarpio pabaigos data

— (vienodų) matavimo laikotarpių skaičius monitoringo laikotarpiu.

II.6 *Analizės metodai*

Europos miškų monitoringo programos dirvožemio specialistų grupės parengtame „Dirvožemio tirpalo rinkimo ir analizės vadovo papildyme“ yra apibūdinti patvirtinti įvairių dirvožemio tirpalo parametrų analizės metodai.

Siūloma taikyti patvirtintus metodus. Jeigu taikomi kiti (nacionaliniai) metodai, pateikiama išsami informacija apie analizės rezultatų suderinamumą, kartu pateikiant ir analizės rezultatus. Miškų dirvožemio tirpalo monitoringo stebėjimų sistemoje privalomi parametrai atskiriami nuo rekomenduojamų (žr. toliau pateiktą sąrašą).

Parametrų sąrašas

Parametras	Vienetas	Privalomas/rekomenduojamas
Laidumas	mS/cm	Rek.
PH		Priv.
Šarmingumas	mmolc/l	Rek. (jei pH > 5)
DOC	mg/l	Priv.
Natris (Na)	mg/l	Rek. (1)
Kalis (K)	mg/l	Priv.
Kalcis (Ca)	mg/l	Priv.
Magnis (Mg)	mg/l	Priv.
Aliuminis (bendras)	mg/l	Priv.(jei pH < 5)
Aliuminis (judrusis)	mg/l	Rek.
Geležis (Fe)	mg/l	Rek.
Manganas (Mn)	mg/l	Rek.
Bendrasis fosforas (P)	mg/l	Rek.
NO_3-N	mg/l	Priv.
SO_4-S	mg/l	Priv.
NH_4-N	mg/l	Rek. (2)
Chloras (Cl)	mg/l	Rek. (1)
Chromas (Cr)	µg/l	Rek.
Nikelis (Ni)	µg/l	Rek.
Cinkas (Zn)	µg/l	Rek. (3)
Varis (Cu)	µg/l	Rek. (3)
Švinas (Pb)	µg/l	Rek.
Kadmis (Cd)	µg/	Rek.
Silicis (Si)	mg/l	Rek.

Priv. – privalomas, Rek. – rekomenduojamas

(1) Siūloma atlikti matavimus, kai apskaičiuojama rūgštinė bazinė pusiausvyra.

(2) Siūloma matuoti NH_4 srityse, kuriose didelis NH_4 kritulių kiekis (daugiau ne 20 kg NH_4 viename hektare per metus).

(3) Siūloma, kadangi tai antraeilės maistinės medžiagos.

Valstybės narės gali analizuoti ir daugiau, visus arba dalį rekomenduojamų parametrų.

II.7 *Duomenų perdavimas*

Valstybės narės informaciją apie kiekvieną apskaitos barelį Komisijai siunčia pagal standartinę formą (žr. VIIa priedo 9a, 9b ir 9c formas).“